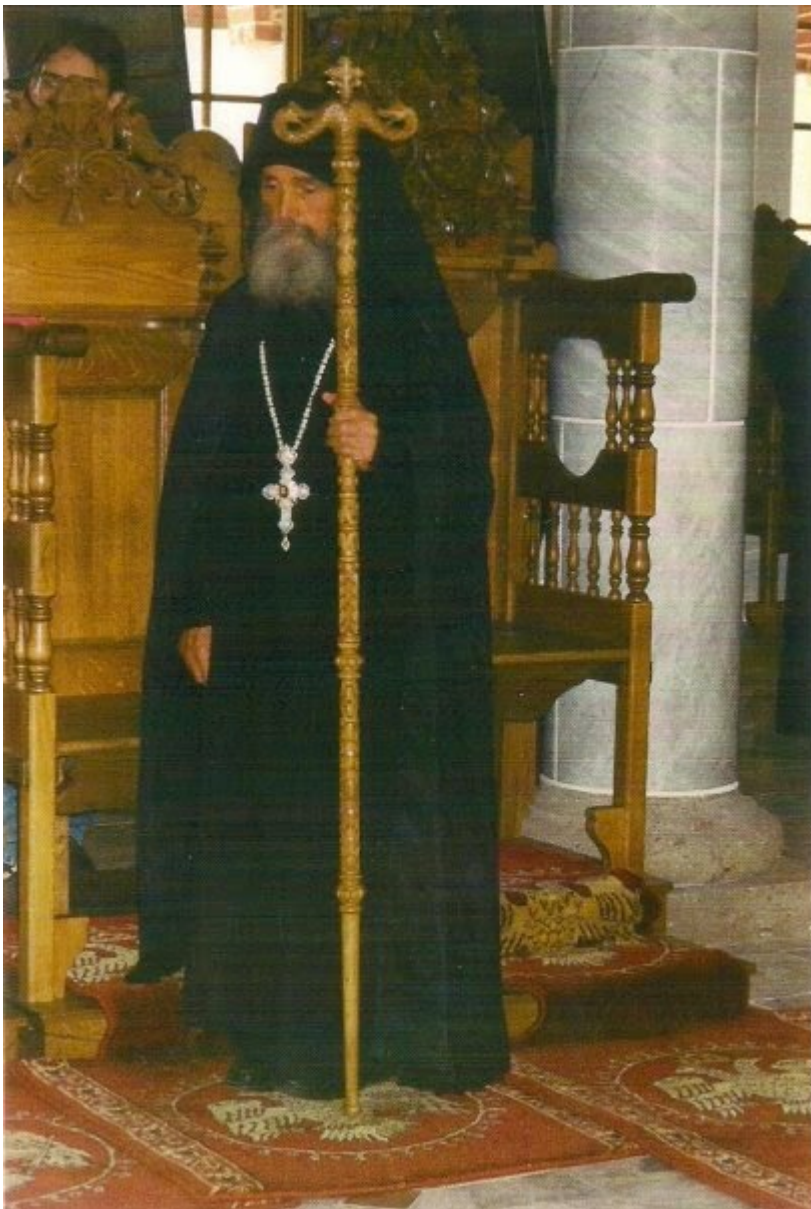

**Ο εγωϊσμός είναι ένα παράλογο πάθος που
μαστίζει κυριολεκτικά όλο το ανθρώπινο γένος·
όλοι οι άνθρωποι πάσχουμε από αυτή τη μεγάλη
ασθένεια. Τον εγωϊστή άνθρωπο ο εγωϊσμός τον
ρεζιλεύει και τον θεατρίζει**

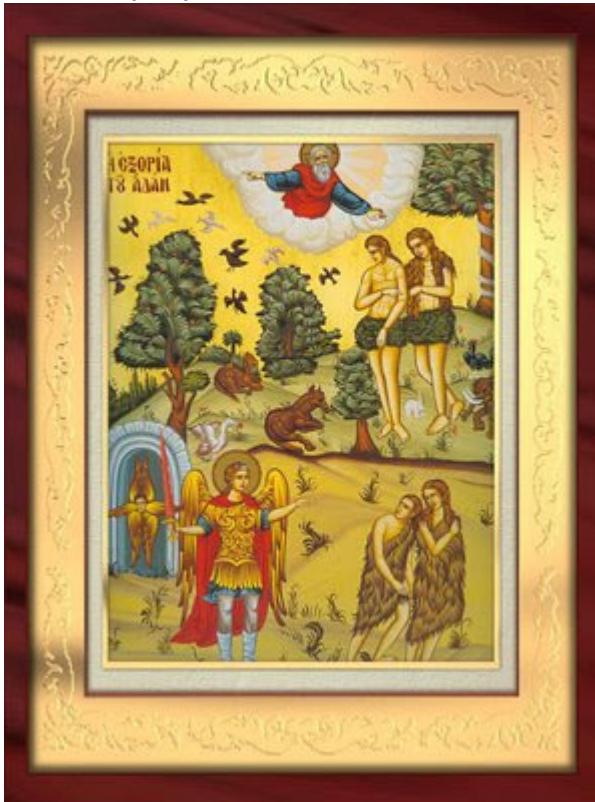
/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

**Ναι, θα σε ελεήσω, απαντά ο Θεός (Γέροντος Εφραίμ,
Προηγούμενου της Ιεράς Μονής Φιλόθεου.)**

Σήμερα θα μιλήσουμε για την μεγάλη πνευματική ασθένεια που λέγεται εγωισμός.

Ο εγωισμός είναι ένα παράλογο πάθος που μαστίζει κυριολεκτικά όλο το ανθρώπινο γένος· όλοι οι άνθρωποι πάσχουμε από αυτή τη μεγάλη ασθένεια. Τον εγωιστή άνθρωπο ο εγωισμός τον ρεζιλεύει και τον θεατρίζει. Αυτόν τον εγωισμό καλούμεθα από το Θεό να αγωνιστούμε, να τον καταπολεμήσουμε, για να απαλλαγούμε απ' αυτόν.

Ο παλαιός άνθρωπος είναι η εμπαθής κατάσταση της ψυχής και στην κυριολεξία είναι εγωισμός.

Όλα τα πάθη, όλα τα αμαρτήματα, όλες οι πτώσεις, έχουν την αρχή τους, την αφετηρία τους στον εγωισμό. Μεγάλο κακό. Δεν αφήνει τον άνθρωπο ήσυχο· τον τυραννά νύχτα -μέρα. Όλοι γενικά οι άνθρωποι πάσχουν από αυτό το κακό, και περισσότερο από όλους εγώ ο αμαρτωλός.

Στον πρώτο καιρό που ήμουν κοντά στον άγιο Γέροντά μου, όταν πρωτοπήγα κοντά του εκεί σ' εκείνον τον απαράκλητο τόπο της ερήμου, εκεί κοντά σ' αυτόν τον άνθρωπο, γνώρισα και είδα στην πράξη τον εγωισμό μου.

Όταν ήμουν στον κόσμο, οι άνθρωποι της Εκκλησίας με νόμιζαν ότι ήμουν ένα αγιασμένο παιδί. Εγώ αντιδρούσα σ' αυτούς τους χαρακτηρισμούς, πλην όμως σιγά-σιγά οι έπαινοι μου κάνανε κακό. Και το κακό, αυτό το είδα στη πράξη, όταν έβαλα την κατά Θεόν αρχή να θεραπευθώ ψυχικά από όλα μου τα πάθη.

Όταν πρωτοπήγα στο Γέροντα Ιωσήφ, από την πρώτη μέρα αμέσως άρχισε την επίβλεψή του, άρχισε τη θεραπεία του. Και με μεταχειριζόταν αυστηρά· με ήλεγχε συνέχεια, με μάλωνε, και με κούραζε αρκετά, διότι ήμουν αδύνατος ψυχικά.

Είναι αλήθεια ότι, όταν μου έκανε τους ελέγχους, δηλαδή όταν έβαζε το φάρμακο πάνω στην πληγή μου, εγώ πονούσα. Ο εγωισμός μου κλωτσούσε μέσα μου και μου έλεγε· γιατί μόνο σε μένα ο Γέροντας εξασκεί αυτή την αυστηρή παιδεία, γιατί να με μαλώνει, γιατί και γιατί...; Εγώ με την ευχή του Γέροντά μου αντιδρούσα, αντέλεγα, άνοιγα μαζί του πόλεμο. Και πολλές φορές, μετά από έναν κραταιό αγώνα, πήγαινα μέσα στο κελάκι μου και έπαιρνα τον Εσταυρωμένο και έκλαιγα επάνω του και του έλεγα:

«Ιησού μου γλυκύτατε! Εσύ που ήσουν ο αναμάρτητος Θεός, υπέμεινες τόσα και τόσα κακά, τόση αντιλογία, τόσες ύβρεις και χλευασμούς από ένα τόσο μεγάλο πλήθος ανθρώπων που σε μισούσαν και είχαν μεγάλη κακία απέναντι σου. Και εσύ με ανεξικακία όλα αυτά τα υπέμεινες για τη δική μου αγάπη και σωτηρία. Και εγώ ένας αμαρτωλός άνθρωπος, ένας εμπαθής και ελεεινός να διαμαρτύρομαι και να λέω, γιατί μου βάζει ο Γέροντας το πικρό φάρμακο της σωτηρίας μου; Άξια αυτών που έπραξα απολαμβάνω. Επομένως δεν έχω ούτε μια δικαιολογία αλλά μόνο πρέπει να κάνω υπομονή να σηκώσω το Σταυρό τον οποίο μου χάρισε η αγαθότητά Σου προς σωτηρία μου».

Αυτά του έλεγα του Χριστού και πράγματι δεχόμουν μεγάλη ανακούφιση. Μετά από ένα τέτοιο κλάμα ένοιωθα μια δύναμη μέσα στην καρδιά μου, στο να υπομείνω μέχρι τέλους, έως ότου να σταυρωθώ ψυχικά για να δεχθώ στη συνέχεια την ανάσταση της ψυχής μου.

Πολλά παραδείγματα αγίων ανθρώπων μας δίνουν πολύ κουράγιο για να σηκώσουμε και εμείς αυτόν το σταυρό, αυτή τη δυσκολία στην αντιμετώπιση του τρομερού εγωισμού.

Κακό πάθος, δύσκολο. Την καρδιά την έχει περιπλέξει πολύ δύσκολα. Γι' αυτό ο μεγάλος Πατέρας της ερήμου, ο Ποιμήν, λέει, ότι, εκείνος που θέλει να ξεριζώνει τα πάθη του, πονάει και αιμορραγεί. Και πράγματι έτσι έχει η αλήθεια.

Όταν κάποιος μας ελέγξει, μας προσβάλει, αμέσως μέσα μας γίνεται ένα κλώτσημα, μια δυσκολία εσωτερική, μια στενοχώρια, ένας πνιγμός, μια πίεση που

μας σπρώχνει να αντιμιλήσουμε, να ανταποδώσουμε, να θυμώσουμε σ' αυτόν τον άνθρωπο που μας έκανε τον μεγάλο. Εκείνη την ώρα χρειάζεται σφίξιμο, χρειάζεται να καταπιούμε μέσα βαθειά στη ψυχή μας, το φάρμακι αυτό του εγωισμού. Να πνίξουμε το θηρίο που έρχεται να βγει προς τα έξω για να μας ενοχοποιήσει. Και όταν στη συνέχεια, σε κάθε τέτοια περίπτωση, αντιμετωπίσουμε το κακό κατ' αυτό τον τρόπο, πνίγοντας το θηρίο όταν πρόκειται να βγει προς τα έξω, με το πέρασμα του χρόνου, εσωτερικά θα ψοφήσει. Όταν ένα θηρίο το κλείσει κανείς μέσα σ' ένα κλειστό χώρο και δεν το τροφοδοτεί, δεν του ρίχνει τροφή, κατά φυσική συνέπεια, μετά από ένα διάστημα χρόνου θα πεθάνει. Έτσι και με το θηρίο αυτό του εγωισμού, εάν δεν το τροφοδοτούμε με υποχωρήσεις, με τη χάρη του Θεού σιγά-σιγά θα εκλείψει.

Μια παρθένος πήγε στον Αββά Παμβώ και του λέγει: «Αββά, εγώ νηστεύω πολύ και τρώω ανά επτά ημέρες. Κάνω και διάφορες άλλες ασκήσεις. Έχω αποστηθίσει τη Πάλαια και Καινή Διαθήκη. Τί μου υπολείπεται ακόμη να πράξω, ώστε να φθάσω στην τελειότητα;»

Ο σοφός γέροντας της λέει:

-Παιδί μου, όταν κανείς σε βρίσει, σε χλευάσει, σου φαίνεται μέσα σου σαν να σε επαινεί;

-Όχι.

-Όταν σε επαινεί κάποιος, σου φαίνεται μέσα σου σαν να σε βρίζει;

-Όχι Αββά.

-Άντε παιδάκι μου πήγαινε, λέει, και τίποτα δεν έχεις κάνει μέχρι τώρα.

Ο Αββάς Ποιμήν είχε άλλους έξι αδελφούς. Ο μεγαλύτερος ήταν ο Αββάς Ανούβ. Και κάποτε όλοι μαζί πήγανε και κατοικήσανε σε ένα κελί, σε ένα παλιό ειδωλολατρικό ναό που έξω από αυτόν ήταν στημένο ένα άγαλμα, μία θεότητα.

Και κάποια μέρα ο Αββάς Ανούβ, κατά παράδοξο τρόπο, πήγε και άρχισε να ρίχνει πέτρες στο άγαλμα και να το βρίζει. Την άλλη μέρα πήγε και το προσκυνούσε και του έλεγε πολλά επαινετικά λόγια.

Όταν είδαν τον Αββά να κάνει κάτι τέτοιο, οι αδελφοί τον ρώτησαν:

-Γέροντα μ' αυτό που έκανες τί θέλεις να μας διδάξεις;

-Να, λέγει, όταν με είδατε που πήγα και το λιθοβολούσα και το έβριζα το είδωλο αυτό, μου απαντούσε;

-Όχι.

-Όταν την άλλη μέρα, είδατε να το προσκυνώ και να το επαινώ, είδατε πάλι να μου πει τίποτα;

-Όχι, Αββά.

-Ε, αν θέλετε κι εσείς να μείνουμε όλοι μαζί και να βιώσουμε με αγάπη, έτσι πρέπει να κάνουμε.

Να υπομένουμε ο ένας τον άλλο.

Ο εγωισμός είναι μια κληρονομιά που δεχθήκαμε από τους πρωτοπλάστους, από τον Αδάμ και την Εύα. Και οι πρωτόπλαστοι νικήθηκαν από το διάβολο, τον εωσφόρο. Εκείνος ξεκίνησε το θέμα.

Ο εωσφόρος είχε το πρώτο τάγμα των αγγέλων. Ήταν το πλησιέστερο προς τη δόξα του Θεού. Απολάμβανε την πρώτη χάρη. Δεχόταν τις πληροφορίες, τις αποκαλύψεις πιο μπροστά από τα άλλα 9 τάγματα. Για όλη αυτή τη δόξα του και τη χάρη του, σκέφτηκε πονηρά κατά του Θεού. Έλεγε στο λογισμό του: «Γιατί ο Θεός να είναι τόσο ψηλά; Γιατί να έχει αυτή τη δόξα; Γιατί να τον προσκυνούμε; Γιατί να του υποτάσσονται τα πάντα. Και εγώ δεν μπορώ να γίνω Θεός; Θ' ανεβώ κι' εγώ ψηλά και θα καθίσω δίπλα Του, θα γίνω και εγώ όμοιός Του. Και θα με προσκυνούν τα πάντα. Και θα έχω και εγώ την ίδια δόξα.

Όταν σκέφτηκε αυτά και τα πίστεψε, αμέσως ο Θεός τον απέρριψε από το πρόσωπό Του, τον πέταξε κάτω. Όλο το τάγμα χάθηκε στην άβυσσο. Έτσι και κάθε υπερήφανος και εγωιστής· αποβάλλεται από το Θεό.

Ο διάβολος, ο εωσφόρος, δεν αρκέστηκε στη δική του μόνο πτώση. Φθόνησε και τον άνθρωπο τον οποίον είχε πλάσει με ιδιαίτερο τρόπο ο Θεός και τον είχε κάνει βασιλέα μέσα στον παράδεισο, και σε όλη την κτίση. Σου λέει: «Γιατί αυτός να

απολαμβάνει τέτοια ευτυχία; Όχι. Και αυτός πρέπει να προσβάλει το Θεό και αυτός δεν πρέπει να Του υποτάσσεται· και αυτός πρέπει να πλανηθεί. Τον πλησιάζει και του ψιθυρίζει τα ίδια πράγματα, με το να του πει· «γιατί ο Θεός να σου απαγορεύσει να φάς από αυτό τον καρπό· αυτό είναι πονηριά του Θεού, για να μη γίνεις κι εσύ Θεός, ώστε να γνωρίζεις το καλό και το κακό, το πονηρό και το αγαθό· φάε και θα δεις ότι θα γίνεις Θεός».

Τον άκουσε ο πρωτόπλαστος και στη συνέχεια έγινε το παραπάτημα· γνώρισε στην πράξη ότι έπρεπε να πειθαρχήσει στην εντολή του Θεού. Η υπερηφάνεια και ο εγωισμός έβγαλε τους πρωτοπλάστους από τον παράδεισο του Θεού. Κληρονομήσαμε και μείς σαν μια περιουσία τον εγωισμό αυτό και τώρα υποφέρουμε και αγωνιζόμαστε μέχρις αίματος για να απαλλαγούμε.

Ο μοναχισμός είναι το άμισθο ιατρείο· είναι η κλινική του Θεού, που έρχεται ο άνθρωπος για να γίνει καλά. Τον καλεί ο Θεός με κλήση αγία και τον φέρνει με την αγάπη του σ' αυτό το ιατρείο.

Ο άνθρωπος ζητά τη θεραπεία σου, ο Θεός σου δίνει τον Θεόν με.

-Ναι, θα σε ελεήσω, αλλά να μην πονήσεις με τον και των

σωμάτων τη θεραπεία.

Μας στέλλει διάφορες θλίψεις, επιτρέπει πειρασμούς. Και όλα αυτά είναι τα φάρμακα, τα πικρά φάρμακα που θεραπεύουν τη ψυχή του ανθρώπου.

Βέβαια, κανείς δεν μπορεί να πει ότι στον καιρό της εγχειρήσεως ή της ιατρικής επεμβάσεως δεν πονά, δεν αγωνίζεται να ξεπεράσει το πόνο και τη θλίψη· ωστόσο

όμως στο τέλος της θεραπείας γίνεται ψυχικώς καλά.

Όταν ο Γέροντας μου ήταν αρχάριος στην έρημο, ήταν στην υποταγή του γέροντα Εφραίμ, ενός απλού ανθρώπου. Ήταν ένα γεροντάκι ευλογημένο. Κάποτε ένας γείτονας μοναχός, δεν γνωρίζω τί είχε συμβεί, το έθλιβε το Γεροντάκι. Ο παππούς φώναζε διότι δεν μπορούσε να τα βγάλει πέρα. Διαμαρτυρόταν, έβγαζε φωνές, τσίριζε... Ο Γέροντας ο δικός μου, νέο παιδί, δυνατό που μπορούσε να τα βάλει με δέκα ανθρώπους, όταν άκουγε το Γέροντά του να φωνάζει έξω και ο άλλος να σηκώνει το ανάστημά του, μέσα του άρχιζε να βράζει ο θυμός και η οργή. Μόλις είδε τον κίνδυνο ότι αν βγει έξω δεν μπορούσε να προβλέψει τί θα συνέβαινε, σαν νέος που ήταν, αμέσως τρέχει στην εκκλησία, γονατίζει κι' αρχίζει να φωνάζει: «Παναγία βοήθησε με». Και άρχισε να κλαίει· να κλαίει, και να παρακαλεί, ώστε να επέμβει η Παναγία να βοηθήσει μη τυχόν και σ' αυτή την κατάσταση βγει έξω. Και αφού έκλαψε πολύ, και έχυσε πολλά δάκρυα, τότε είδε το θηρίο του εγωισμού και τού θυμού να μαλακώνει και να υποχωρεί. Όταν είδε ότι ήρθε σε μια κατάσταση που μπορούσε να βγει έξω και να μιλήσει με πραότητα και ηρεμία, βγήκε και απάλλαξε, βέβαια με ήρεμο τρόπο και με ευγένεια, τον γέροντα από το γείτονα. Και αυτό μας το έλεγε σαν παράδειγμα του πώς αντιμετωπίζεται ο εγωισμός στη πράξη.

Έρχεται και στον μοναχό ο πειρασμός και του ψιθυρίζει παραπλήσια πράγματα με εκείνα που ψιθύρισε στον Αδάμ. Αν ο Γέροντας τον μαλώνει ή του κόβει το θέλημα, διαμαρτύρεται μέσα ο εγωισμός και ψιθυρίζει στο μοναχό να αντιλογήσει, να φιλονικήσει, να στήσει το δικό του θέλημα· μ' αυτό τον τρόπο δεν πρόκειται να θεραπευθεί ποτέ.

Ο μοναχός πρέπει να έχει συνεχώς την προσοχή για να αντιμετωπίζει την κάθε περίπτωση, τον κάθε πειρασμό με επιτυχία, ώστε με τη χάρη του Θεού να απαλλαγεί από τον παλαιό άνθρωπο. Στη θέση του παλαιού να μπει ο νέος, ο κατά Χριστόν, ο άνθρωπος της απάθειας και της αναστάσεως.

Ο αγώνας δεν είναι μικρός, ούτε και σε λίγο χρόνο κατορθώνεται η νίκη και ο θρίαμβος κατά του εγωισμού. Μεγάλο θηρίο. Πολυκέφαλο.

Ο Όσιος Εφραίμ λέει: «Με λιοντάρι καταπιάστηκες; Πρόσεξε μη σου συντρίψει τα οστά.»

Αυτό το θηρίο είναι ο Ε γ ω ι σ μ ό ς. Σαν λιοντάρι παραφυλάει και μας επιτίθεται. Εμείς πρέπει να έχουμε στα χέρια μας το όπλο και το μαχαίρι της αντιρρήσεως κατά των λογισμών.

Οι τύραννοι των χριστιανών στους χρόνους των διωγμών προσπαθούσαν να

παρασύρουν τους Μάρτυρες στο να αρνηθούν τη Θεότητα του Χριστού. Τους υπόσχονταν πολλά· πλούτη, δόξες τιμές. Οι Μάρτυρες όμως δεν υποχωρούσαν. Θριαμβευτικά ομολογούσαν τη πίστη στο Χριστό και στο τέλος δέχονταν το στεφάνι του μαρτυρίου, και έτσι ο Χριστός δοξαζόταν.

Και τώρα οι τύραννοι των παθών μας πιέζουν. Τα πάθη μας υπόσχονται, αν υποχωρήσουμε, απόλαυση και ικανοποίηση. Δεν πρέπει ο μοναχός να υποχωρεί σε μια τέτοια βία, αλλά να αντιστέκεται με όλη την ανδρεία της ψυχής και να περιμένει μετά από μια νόμιμη πάλη το στεφάνι του μαρτυρίου.

Οι Μάρτυρες μαρτύρησαν σε λίγο χρόνο. Πολλοί μάρτυρες σε λίγα λεπτά δεχθήκανε το στεφάνι. Ο μοναχός μαρτυρεί συνέχεια, σε όλη του τη ζωή. Όχι σε ένα τύραννο αλλά σε πολλούς. Κάθε πάθος και ένας τύραννος. Γι' αυτό όχι λιγότερο θα στεφανωθούν οι μοναχοί που θα αντισταθούν στη βία των παθών και θα ομολογήσουν την καλή ομολογία της ασκήσεως, της μη υποχωρήσεως.

Μας σπρώχνει το πάθος της αντιλογίας. Εμείς πρέπει να βάλουμε εμπόδιο, φράγμα, να ανοίξουμε όρυγμα, να πέσει το άρμα της αντιλογίας μέσα μας.

Ο αγώνας πρέπει να είναι συνεχής. Να μην παρουσιάζουμε κενά· διότι τα κενά τα εκμεταλλεύεται ο διάβολος και σφηνώνει μέσα στα κενά και μας δημιουργεί κατάσταση επικίνδυνη. Η προσευχή πρέπει να είναι ακατάπαυστη. Η προσευχή είναι το όπλο μας. Και μόνο να προσεύχεται κανείς, ο διάβολος δεν τον πλησιάζει εύκολα.

Ας αγωνισθούμε εναντίον κυρίως αυτού του πάθους, διότι από εδώ ξεκινούν όλα. Και το κυρίως φάρμακο κατά του εγωισμού είναι η ταπείνωση. Ο Κύριος μας, μας είπε· «Μάθετε απ' εμού ότι πράος ειμί και ταπεινός τη καρδία και ευρήσεται ανάπαυσιν ταις ψυχαίς υμών». Η ταπείνωση και η πραότητα χαρίζουν μια πνευματική ανάπαυση στη ψυχή. Της χαρίζουν φως και βλέπει καθαρότερα τα πράγματα.

Ο Αββάς Ισαάκ ο Σύρος, την ταπείνωση την αποκαλεί «Θεοῦφαντον στολήν». Την ταπείνωση, λέγει, φόρεσε ο Υιός και Λόγος του Θεού και μπόρεσε και κατήλθε εκ των ουρανών, και μπόρεσε η γη να τον δεχθεί χωρίς να καταφλεχθεί.

Η ταπεινοφροσύνη στολίζει τον άνθρωπο. Ο ταπεινός άνθρωπος όπου και αν σταθεί, όπου και αν βρεθεί, σκορπάει μια κατά κάποιο τρόπο μυστηριώδη χάρη και γίνεται αγαπητός και προσφιλής. Την ταπείνωση οι δαίμονες την τρέμουν, όπως ακριβώς συνέβη και με έναν υποτακτικό.

Ένας χριστιανός είχε μια κόρη δαιμονισμένη και την πήγε σε πολλούς γιατρούς αλλά δεν βρήκε τη θεραπεία της. Αυτός ο χριστιανός είχε ένα φίλο, πνευματικό άνθρωπο, ο οποίος είχε σχέση με τους μοναχούς, και λέγοντάς του το παράπονο, τον πόνο του για το κορίτσι του, του λέει εκείνος· «Το παιδί σου θα βρει θεραπεία μόνον όταν καλέσεις ένα μοναχό, υποτακτικό, και έλθει στο σπίτι σου και κάνει μια ευχούλα, θα δεις αμέσως το παιδί σου θα γίνει καλά.

-Και που θα τον βρω εγώ αυτόν τον μοναχό;

-Να! Κάτω στην αγορά κατεβαίνουν, λέει, από την έρημο νεώτεροι υποτακτικοί μοναχοί και πωλούν διάφορα εργόχειρα. Σ' ένα τέτοιο μοναχό πες του· «Έλα στο σπίτι να σου πληρώσω τα εργόχειρα, διότι τώρα επάνω μου δεν έχω χρήματα». Και πες του να σου κάνει μια ευχή και θα δεις ότι το παιδί σου θα γίνει καλά.

Αυτός αμέσως το πρωί κατεβαίνει στην αγορά, βλέπει ένα νέο μοναχό να πουλά διάφορα, εκεί, εργόχειρα.

Του λέει: Πάτερ, πόσο τα δίνεις αυτά;

-Τόσο. Είπε ο μοναχός.

-Μπορείς να έλθεις μέχρι το σπίτι να σε πληρώσω, γιατί επάνω μου δεν έχω χρήματα;

-Έρχομαι, λέει.

Και αφού προχωρούσαν προς το σπίτι και πλησίαζαν, ο διάβολος μυρίστηκε το πράγμα, ότι ήρθε η ώρα του να πάρει το εξιτήριο του και να φύγει από τον άνθρωπο, ετοιμάστηκε και αυτός. Και μπαίνοντας ο μοναχός μέσα στο σπίτι, τον συναντά η κόρη και σηκώνει το χέρι και του δίνει ένα ράπισμα, του μονάχου. Αυτός, ο μοναχός, γύρισε και την άλλη πλευρά του προσώπου και του δίνει και απ' εκεί ένα ράπισμα, και αμέσως η κόρη έπεσε κάτω κι' έβγαζε αφρούς. Και στο τέλος, φεύγοντας το δαιμόνιο είπε, ότι η εντολή του Χριστού με βγάζει και με διώχνει. Και αμέσως το παιδί έγινε καλά.

Ο υποτακτικός αυτός, από την πράξη αυτή φαίνεται ότι ήταν ένας προσοδευμένος, ένας πετυχημένος μοναχός ο οποίος θα είχε εξασκηθεί στην παιδία και τη θεραπεία της ψυχής του.

Στην προσευχή μας πάντοτε να παρακαλούμε και να δεόμεθα του Θεού να μας απαλλάσσει απ' αυτό το θηρίο, τον εγωισμό, και να μας χαρίζει την αγία ταπείνωση της ψυχής .

Γέροντος Εφραίμ, Προηγούμενου της Ιεράς Μονής Φιλόθεου.

Πηγή : artoklasia.blogspot.gr